

METSÄOHJELMA

TOIMINTASUUNNITELMA

Tarpojat

SYKSY 2016

Tarpojaikäkaudella tiedollinen osuus oppimisessa kasvaa. Oppimisen perustana ovat aiemmin omaksutut tiedot ja taidot, joita syvennetään ja laajennetaan. Tarpojaikäiselle tulee tarjota sopivankokoisia ja uusia haasteita metsässä ja paras tapa toteuttaa tätä on hieman vanhempi samoaja ryhmän johtajana. Tiedollinen osuus lisääntyy nuoren varttuessa, mutta myös elämykset, kokemukset ja retkeily ovat tärkeitä. Myönteinen suhtautuminen metsäluontoon ja ymmärrys metsien merkityksestä ei synny pelkästään faktatietoja opettelemalla. Metsätuotteen kestävä kehityskaari tulee tarpojalle tutuksi mobiilipeliaktiviteetin kautta ja hän pystyy itsekin ideoimaan uusia käyttötapoja. Tarpoja pohtii, mitä hän voi tehdä metsäluonnon suojelun ja monimuotoisuuden edistämiseksi.

Omakohmainen tutustuminen metsätalouteen, puunjalostukseen ja metsäteollisuuteen antaa puolestaan opintoja tai tulevaisuuttaan pohtivalle nuorelle tietoa alaan liittyvistä työmahdollisuuksista. Luotsi voi tukea tarpojaa hakeutumaan esimerkiksi metsäaiheiseen TET:iin.

Viikko 35

Kotiseutuni retkialueet:

Aktiviteetin tehtyäni osaan: Itsenäisesti selvittää lähialueelta retkeilykohteita ja kertoa niistä myös muille.

Aktiviteetin tavoite: Tarpoja tietää lähiympäristönsä luonto- ja virkistyskohteet.

Aktiviteetin kuvaus: Vartio selvittää, mitä retkialueita kotiseudulta löytyy. Vartio voi tutustua yhdessä samaan retkialueeseen tai jakaa tiedonhankintatehtäviä esimerkiksi pareittain. Tällöin osa etsii tietoa alueen maastosta, osa eläimistöä, osa valmiista retkipoluista, nähtävyyksistä, yöpymispaikoista ja julkisista liikenneyhteyksistä. Näistä voidaan koota kolon seinälle yhdessä mainos lähiretkialueesta, jossa kerrotaan alueen hyvät ja huonot puolet.

Jos lähellä on useita retkeilyalueita, niitä voidaan vertailla toisiinsa. Tietoja kannattaa käyttää hyväksi ja suunnata esimerkiksi harjoitusvaellukselle lähiretkelyalueelle. Tai jos alue on kovin lähellä, voidaan kohteessa pitää yksi kokous ja testata, pitivätkö mainostetut asiat paikkansa. Seikkailijoiden kanssa voi myös tehdä yhteisen retken alueelle.

Vinkkejä retkipaikoista löytyy mm. Metsähallituksen Luontoon.fi palvelusta ja pääkaupunkiseudulla Viherkehä Wikistä <http://viherkeha.haltia.com/Etusivu>

Tarvikkeet: karttoja, opasvihkoja tai -kirjoja, netti

Luotsin tehtävä: Auttaa suunnittelussa

Viikko 36

Erilaiset maastot ja maisemat:

Aktiviteetin tehtyäni osaan: Tunnistaa erilaisia metsätyyppejä. Liikkua metsässä turvallisesti ja tutkia metsäluontoa.

Aktiviteetin tavoite: Opin tunnistamaan erilaisia metsätyyppejä. Ymmärrän perusasiat suomalaisen metsän luonteenomaisista piirteistä.

Aktiviteetin kuvaus: Tarpojavartio samoilee metsässä ja tunnistaa erilaisia metsätyyppejä. Suomessa kasvupaikat luokitellaan tavallisesti aluskasvillisuuden perusteella metsätyyppeihin. Metsätyypit tunnistetaan kenttäkerroksen kasvien perusteella. Toisin sanoen enemmän tai vähemmän vaativien kasvien esiintyminen osoittaa maaperän ravinteikkuuden. Yleensä aluskasvillisuutta ei tarvitse tutkia yksityiskohtaisesti, vaan pelkkä silmäys riittää kertomaan, mistä metsätyypistä on kysymys. Vain hankalissa tapauksissa on katsottava niin kutsuttuja opaskasveja. Tietyn metsätyypin opaskasvi on kasvilaji, joka esiintyy kyseisen tyyppisessä metsässä, muttei karummassa paikassa. Kangasmaat jaetaan seuraaviin kasvupaikkoihin eli metsätyyppeihin: lehdot, lehtomaiset kankaat, tuoreet kankaat, kuivahkot kankaat, karut kankaat ja karukkokankaat. Lehdot ja lehtomaiset kankaat muodostavat vain 15 % metsäalasta. Metsämaiden jakauma on seuraavanlainen: - lehdot ja lehtomaiset kankaat 15 % - tuoreet kankaat 31 % - kuivat ja karut kankaat, karukkokankaat 31 % - rehevät suot 9 % - karut suot 14 % Metsätyypeistä löydät tietoa ja kuvauksia esimerkiksi metsävastaa.net-sivustolta sekä www.smy.fi täältä ope-
tusmateriaalit.

Metsätyyppeihin voi tutustua ensin kololla pöydän ääressä hankkimalla tietoa eri metsätyypeistä tai esimerkiksi askartelemalla tai pelaamalla metsätyyppeihin liittyviä pelejä. Näin opitaan tietämään, millaista kasvillisuutta eri metsätyypeissä tavataan. Selvittääkää kirjoista tai netistä, millaista kasvustoa missäkin metsätyypissä tavataan. Askarrelkaa tiedon perusteella pelikortit ja opetelkaa tunnistamaan teoriassa metsätyyppejä pelin avulla. Esimerkiksi voitte tehdä muistipelin: kun saat parin, saat ne omaksesi, jos tiedät, minkä metsätyypin tyyppillisiä kasveja ne ovat. Tai tehkää peli hullunkuristen perheiden tyyliin: saat perheen, eli metsätyypin, kun saat käteesi metsätyypin tyyppilliset lajit pohja-, kenttä-, pensas- ja puukerroksesta.

Käytännössä metsätyyppejä tunnistetaan retkellä lähimetsässä tai lähiretkeilykohteessa. Retkellä voi tehdä tutkimusta kirjaamalla ylös havaintoja metsän pohja-, kenttä-, pensas- ja puukerroksesta ja näiden perustella tehdä lopputulos metsätyypeistä.

Lisäksi voitte harjoitella arvioimaan metsän ikää tai puiden korkeutta tai etsiä maastosta jääkauden merkkejä eli siirtolohkareita, harjuja, suppia, pirunpeltoja, hiidenkirnuja, silokallioita, tuntureita ja moreenia.

Luotsin tehtävä: Auttaa suunnittelussa. Luotsi voi ottaa yhteyttä esimerkiksi paikalliseen Metsänhoitoyhdistykseen. Metsänhoitoyhdistyksillä on yhtenä tehtävänä

tarjota myös neuvontapalveluita. Lasten ja nuorten metsätietämyksen lisääminen on myös tärkeässä roolissa. Metsänhoitoyhdistyksen edustajat auttavatkin mielellään partioryhmiä

Viikko 37

Rupeama parini kanssa Suomen luonnosta omassa kokouksessa:

Aktiviteetin tehtyäni osaan: Tutkia metsäluontoa itsenäisesti ja opettaa oppimiani asioita nuoremmille partiolaisille.

Aktiviteetin tavoite: Tarpoja ymmärtää, miten oma toiminta vaikuttaa luontoon. Tarpoja haluaa varjella luontoa

Aktiviteetin kuvaus: Vartio tekee tutkimuksen lähimetsän tulevaisuudesta tutkimalla merkkejä ilmansaasteista, selvittämällä mistä saasteet ovat metsään syntyneet ja haastattelemalla asiantuntijaa siitä, mikä on ihmisen osuus metsän tulevaisuudessa. Lopuksi vartio tekee saamistaan tutkimustuloksista johtopäätöksiä.

Vartio tutkii merkkejä ilmansaasteista kuvaamalla, piirtämällä ja näytteitä ottamalla. Vartio tutkii esimerkiksi jäkälän, naavan ja lupon määrää tai havupuiden kuntoa. Havupuiden kuntoa voi havainnoida tutkimalla neulasia suurennuslasilla, luupilla tai mikroskoopilla tai tutkimalla neulasvuosikertoja.

Vartio myös selvittää, mistä ilmansaasteita syntyy ja mikä syistä on todennäköisin tässä metsässä. Vartio selvittää, millä tavalla ihmiset ovat muuttaneet, parhaillaan muuttavat tai tulevat muuttamaan aluetta. Vartio haastattelee metsän omistajaa siitä, mitä metsälle on ajateltu tehtävän ja miten metsää on hoidettu. Vartio kokoaa tutkimustulokset ja tekee johtopäätökset.

Vartio yrittää päätellä, minkälaisia muutoksia metsässä voi tapahtua seuraavien vuosien aikana. Millainen on metsän tulevaisuus? Miten siinä tulee näkymään ihmisen toiminta? Miten metsän asukkaat tulevat viihtymään metsässä? Minkä vartio haluaisi ehdottomasti säilyvän metsässä? Mitä ihmiset voisivat tehdä?

Vartio julkaisee tutkimustuloksensa esimerkiksi lippukunnan lehdessä, kotisivuilla tai paikallislehdessä.

Luontoliitto: Vihreät varjot. Tarvikeket: tutkimusvälineistöä ja kirjallisuutta.

Luotsin tehtävä: Luotsi neuvoo, miten selvityksiä tehdään. Hän auttaa vartionjohtajaa löytämään oikean aineiston. Hän myös auttaa kontaktoimaan metsänomistajia. Esimerkiksi paikallinen Metsänhoitoyhdistys on hyvä paikka aloittaa. Auttaa suunnittelussa.

Aktiviteetin kesto: viikko, kokousten välillä

Viikko 38

Keräämme luonnosta syötäviä kasveja, sieniä, lehtiä, marjoja ym. Ja teemme niistä lisukkeen retkiruokaan:

Aktiviteetin tavoite: Tarpoja huomaa, että luonnosta löytyy yllättävän monipuolista syötävää

Aktiviteetin kuvaus: Tarpoja tekee lisukkeen retkiruokaan luonnonantimista, esimerkiksi sienikastikkeen, alkukeiton, salaatin. Voikukan, koivun, suolaheinän ja maitohorsman lehtiä voi käyttää sellaisenaan. Jauhosavikaan, nokkosen, peltovalvat ja valkoapilan lehtiä käytetään lähinnä hauduttamisen jälkeen.

Tehtäviä kannattaa jakaa vartiossa. Aktiviteetti kannattaa toteuttaa alkusyksystä tai loppukevästä.

Kokeilkaa vaikka näitä reseptejä:

Teen valmistus

Teen valmistukseen sopivat esimerkiksi katajan versot; mustikan, vadelman, koivun ja metsämansikan lehdet; katajan, männyn tai kuusen havut.

Tee lehdistä 1. Hiostus: Puhdista lehdet ja anna nahistua pari tuntia. 2. Säilytys: Kierrä lehdet rullalla ja laita rullat tiiviisti kannelliseen tölkkiin. Anna tölkin olla pari päivää aurinkoisella ikkunalaudalla. Näin lehdet muuttuvat ruskeiksi ja saavat voimakkaamman aromin. 3. Kuivatus: Laita lehdet uunin pellille voipaperille. Kos-teus poistuu lehdistä miedolla lämmöllä. Hienonna lehdet sormissa.

Säilytä tee tiiviissä purkissa ja käytä tavallisen teen tapaan. Erilaisia makuja saat sekoittamalla eri kasveja.

Tee havuista

Kiehauta vesi ja pane siihen muutama havunoksa muutamaksi minuutiksi. Juoman voi nauttia kylmänä tai lämpimänä.

Leskenlehtilevite

1 dl leskenlehtiä 1 porkkana 2 rkl öljyä pari tippaa sitruunamehua

Hienonna lehdet, raasta porkkana ja sekoita aineet keskenään. Käytä voileivällä levitteen sijasta.

Nokkoskeitto

Kiehauta nokkoset vedessä. Kaada vesi pois. Hakkaa nokkoset pieneksi veitsellä ja laita ne takaisin kattilaan kiehuvaan veteen. Mausta suolalla. Liemeen voi laittaa myös kasvisliemikuution. Lisää keittoon lopuksi loraus maitoa. Keitetty kananmuna kruunaa annoksen!

Luotsin tehtävä: Luotsi varmistaa, että vartionjohtaja tuntee syötävät sienet

Aktiviteetin kesto: 3-4 tuntia

Viikko 39

Metsästys:

Aktiviteetin tehtyäni osaan: Tunnistaa erilaisia eläimiä. Tietää miksi Suomessa metsästetään.

Aktiviteetin tavoite: Tarpoja tietää, että metsästäminen on luontoa ja eläimiä ylläpitävää toimintaa, eikä pelkästään metsästämistä. Ymmärtää metsien alueellisen merkityksen hyvinvoinnille. Tarpoja ymmärtää, mistä metsästyksessä on kyse, ja oppii tunnistamaan samannäköisiä eläimiä. Tarpoja tietää, kuinka voi halutessaan suorittaa metsästäjän tutkinnon ja mitä siihen kuuluu.

Aktiviteetin kuvaus: Vartio auttaa paikallista metsästysseuraa eläinten ruokinnassa tai riistanlaskennassa. Vartio vie esimerkiksi rehua ruokintapaikalle, tutustuu paikalliseen riistapeltoon tai ottaa osaa riistakolmiolaskentaan. Tarpoja opettelee tunnistamaan eri eläimiä, niiden jälkiä ja jätöksiä ja tietää, kuinka erottaa ne samannäköisistä lajeista. Tarpoja myös selvittää, minkälaiset aseet on tarkoitettu minkäkin eläimen kaatoon ja miksi.

Osoitteesta <http://www.riista.fi/> löytyy metsästäjäntutkinnon harjoitustehtäviä, sekä teoria- että kuvan tunnistustehtäviä. Voidaan järjestää myös retki paikalliselle metsästysseuralle. Tähän aiheeseen löydät myös oman paussin.

Luotsin tehtävä: On yhteydessä Metsästysseuraan tai Metsästäjäliittoon.

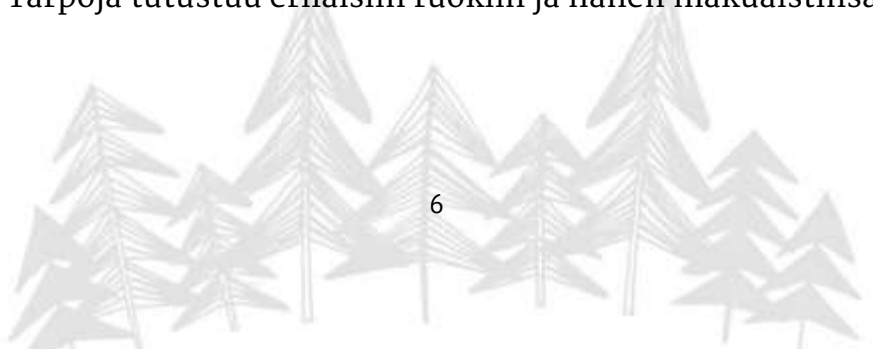
Aktiviteetin kesto: Yksi kokousilta

Viikko 40

Maistamme riistaruokaa:

Aktiviteetin tehtyäni osaan: Tehdä ruokaa metsäluonnon antimista. Tunnistan Suomen yleisimmät riistaeläimet ja olen maistanut vähintään kahta eri riistaruo-
kaa.

Aktiviteetin tavoite: Tarpoja ymmärtää riittävän ja terveellisen ravinnonsaannin merkityksen. Tarpoja tutustuu erilaisiin ruokiin ja hänen makuaistinsa kehittyy.

Aktiviteetin kuvaus: Tarpoja opettelee tuntemaan Suomen yleisimmät riistaeläimet ja maistaa vähintään kahta eri riistaruokaa. Lisäksi vartio valmistaa hienon illallisen, jossa käytetään suomalaista riistaa tai marjoja tai molempia. Varmistakaa etukäteen tarpojaryhmän ruokavalio. Kasvissyöjät voivat maistaa esimerkiksi tyrniä ja jäisiä karpaloita kuumassa kinuskikastikkeessa. Tarvikkeet: aterian valmistukseen tarvittavat ainekset.

Luotsin rooli: Auttaa valmisteluissa. Luotsi voi ottaa yhteyttä esimerkiksi Eräkummeihin (<http://www.erakummi.fi>) ja pyytää heitä auttamaan riistaruuan valmistuksessa kokouksessa ja kertomaan riistasta Suomessa.

Aktiviteetin kesto: 2-3 tuntia

Viikko 41

Toteutan minulle ja parille annetun luonnontuntemustehtävän seikkailijaryhmässä

Aktiviteetin tehtyäni osaan: Kantaa vastuuta ryhmän oppimisesta. Toteuttaa kokouksen johtajan avustuksella.

Aktiviteetin tavoite: Kykenen itsenäisesti tutkimaan metsäluontoa ja kertomaan sekä opettamaan siitä nuoremmilleni.

Aktiviteetin kuvaus: Tarpoja toteuttaa yhdessä parinsa kanssa tilapäisen ja ohjatun vastuutehtävän ryhmän ulkopuolella ja saa palautetta tehtävän suorittamisesta. Voidaan toteuttaa esimerkiksi rastiratana seikkailijoille. Parien tehtävänä on toteuttaa heille annettu rastitehtävä. Tarpojien ei itse tarvitse suunnitella tehtävää.

Esimerkkejä tehtävistä:

- luonnontuntemustehtäviä: lintujen, hyönteisten, eläinten, kasvien, puiden, sienien jne. tunnistamista
- kuvakortit eläimistä tai kasveista, joista opitaan tunnistamaan lajeja esimerkiksi muistipelin avulla
- yhdistä kortit, joissa on eläin ja sen jälki
- kimin koe
- hae minulle -leikki: Leikkijät hakevat mahdollisimman nopeasti leikinjohtajalle esimerkiksi tietyn puun lehden tai jonkin kasvin.
- luonnonmateriaaliaskartelut
- lintujen tunnistaminen
- eläinten jäljet
- sienet
- luontoaskartelu
- eläinten talvehtiminen
- sään havainnoiminen

Tehtävän voi suorittaa myös biotaloussalkun kanssa. Ks. Seikkailijoiden biotaloussalkkuaktiviteetti.

Luotsin tehtävä: Luotsi hoitaa yhteydenpidon ja käytännön järjestelyistä sopimisen seikkailijaryhmän aikuisen kanssa. Seikkailijaryhmän aikuinen antaa tehtävästä palautteen, ja luotsi ohjaa tehtävää suoraan tai vartionjohtajan kautta. Auttaa tarvittaessa järjestelyissä.

Viikko 42

Suomen suojellut maastotyyppit ja eläimet:

Aktiviteetin tehtyäni osaan: Itse ottaa huomioon omilla teoillani metsien suojelun. Koen metsien suojelun myönteisenä asiana.

Aktiviteetin tavoite: Tarpoja huomaa vastuullisen toiminnan merkityksen metsiin liittyen. Tarpoja tiedostaa, että luonnon ja eläinten on paras olla mahdollisimman rauhassa. Tarpoja tietää, että partiolainen on maastossa kylässä toisten luona.

Aktiviteetin kuvaus: Tarpoja oppii Suomen luonnossa elävien eläinten ja kasvien populaatioista ja kannoista. Vartio tekee aiheesta taulun tai muun esityksen. Tutustukaa suomalaiseen luontoon ja tyyppillisiin suomalaisiin eläimiin esimerkiksi kirjastossa, internetin avustuksella tai kutsukaa kokoukseen asiantuntija. Esimerkiksi Luonto-liitosta sekä Metsänhoitoyhdistyksistä asiantuntijat tulevat mielellään kokouksiin kertomaan metsäluonnosta. Yhdessä voitte selvittää esimerkiksi, paljonko Suomessa on aarnimetsää tai lehtoja? Asiaan voidaan perehtyä muistipellillä, dominolla, etsimällä pikkurasteja kolon lähiympäristöstä tai kokoamalla sanoista lauseita.

Luotsin tehtävä: Auttaa asiantuntijoiden etsimisessä. Esimerkiksi Luonto-Liitosta mielellään tullaan kertomaan metsäluonnon suojelusta kokoukseen. Myös Metsänhoitoyhdistyksen edustajat voivat tarjota asiantuntemusta kokoukseen.

Kesto: 1-2 tuntia

Viikko 43

Pidämme luonnonsuojelusta seikkailijoille kokouksen:

Aktiviteetin kuvaus: Vartio tekee tutkimuksen lähivesistön tulevaisuudesta tutkimalla merkkejä happamoitumisesta ja rehevöitymisestä, selvittämällä, mistä saasteet ovat metsään syntyneet sekä haastatteleamalla asiantuntijaa siitä, mikä on ihmisen osuus metsän tulevaisuudessa. Lopuksi vartio tekee tutkimustuloksistaan johtopäätöksiä.

Vartio tutkii merkkejä veden happamoitumisesta ja rehevöitymisestä kuvaamalla, piirtämällä, näytteitä ottamalla ja tutkimalla esimerkiksi seuraavia asioita: veden

kirkkaus, näkösyvyys, auringon valon tunkeutumissyvyys, järvien pH-arvo, vesieläinten tavattavuus.

Vartio selvittää, mistä päästöjä syntyy ja mikä syistä on todennäköisin tässä vesistössä.

Vartio selvittää, millä tavalla ihmiset ovat muuttaneet, parhaillaan muuttavat tai tulevat muuttamaan aluetta ja kokoaa tutkimustulokset ja tekee johtopäätökset. Ihmisen aiheuttamia muutoksia voi selvittää tutkimalla seuraavia aiheita: tehtaiden ja laitosten päästöjen käsittely, maatilat, kesämökit, kunnan ympäristöviranomaisen haastattelu.

Vartio koettaa päätellä, minkälaisia muutoksia vesistössä voi tapahtua seuraavien vuosien aikana. Millainen on vesistön tulevaisuus? Miten siinä tulee näkymään ihmisen toiminta? Minkä vartio haluaisi ehdottomasti säilyvän vesistössä? Mitä ihmiset voisivat tehdä?

Vartio julkaisee tutkimustuloksensa esimerkiksi lippukunnan lehdessä, kotisivuilla tai paikallislehdessä. Luontoliitto: Sinisiä arvoituksia

Tarvikkeet: tutkimusvälineistöä ja kirjallisuutta
Luotsin tehtävä: Auttaa järjestelyissä.
Aktiviteetin kesto: 2-3 tuntia

Viikko 44

Sytytän parin kanssa nuotion kuivista luonnonpuista

Aktiviteetin tehtyäni osaan: Sytyttää nuotion turvallisesti kuivista luonnonpuista.

Aktiviteetin tavoite: Tarpoja harjoittelee nuotion sytyttämistä retkioloissa.

Aktiviteetin kuvaus: Tarpoja etsii luonnosta kuivia puita ja sytyttää niistä nuotion parinsa kanssa. Tarpojat myös tarkkailevat minkälaiset puut syttyvät ja palavat parhaiten. Jotta puut syttyisivät paremmin, kannattaa niistä tehdä mahdollisimman pieniä ja kokeilla myös kiehisten tekoa.

Luotsin tehtävä: Ei tehtävää.

Aktiviteetin kesto: 1-2 tuntia

Lippukuntaretki

Viikko 45

MobiMetsä

Aktiviteetin tehtyäni osaan: Kertoa minkälaisia tuotteita metsästä on mahdollista saada. Tiedän tuotteen matkan siemenestä lopulliseksi tuotteeksi. Tunnistan neljä erilaista puulajia kasvavina puina. Tiedän tärkeimmät vastuullisuuteen vaikuttavat tekijät metsien käsittelyssä.

Aktiviteetin tavoite: Tarpoja tietää minkälaisia tuotteita metsästä on mahdollista saada. Tarpoja havainnoi omaa lähiympäristöä ja huomaa minkälaisia puita tutuissa paikoissa kasvaa. Tarpoja oppii myös liiketoiminnan peruseriaatteet. Pelin sisäisen taitomerkin ansaitakseen tarpojan tulee:

- Istuttaa 40 puuta
- Toimittaa vähintään 20 tilausta
- Suunnitella vähintään 8 tuotekehitystä
- Ansaita vastuullisen toimijan status!

Aktiviteetin kuvaus: Tarpoja pelaa MobiMetsää ja tämän kautta oppii minkälaisia tuotteita metsästä saadaan, minkälaisia ominaisuuksia niihin voidaan tehdä sekä minkälaisia raaka-aineita niihin käytetään. Pelissä tarpojan tehtävänä on perustaa metsäalan yritys ja valita kolmesta eri tuotteesta haluamansa, jota ryhdytään kehittämään. Pelin lomassa tarpoja oppii myös vastuullisuuden merkityksen osana liiketoimintaa, sekä oppii liiketoiminnan perusteet.

Vartionjohtajan tehtävä: Vartionjohtaja opastaa ja auttaa pelin asentamisessa. Lisäksi keskustellaan yhdessä tarpojen kanssa siitä minkälaisia käsityksiä metsäalasta on. Kirjoittakaa jokainen paperille viisi metsästä ja metsäalasta mieleen tulevaa asiaa ja laittakaa paperi talteen myöhempää käyttöä varten.

Luotsin tehtävä: Vastailta kysymyksiin metsäalasta sekä metsien käytöstä Suomessa.

Aktiviteetin kesto: 2-3 viikkoa

Paikka: Koti, Kaupunki, Kolo

Viikko 46

Kokouksen alku: MobiMetsän tilanteen tarkistus kokouksen alkaessa.(10 min)

Maistamme perinteistä suomalaista kalaruokaa:

Aktiviteetin tehtyäni osaan: Tunnistaa viisi yleisintä ruokakalaa. Perata ja putsata kalan ja tehdä siitä ruokaa.

Aktiviteetin tavoite: Tarpoja ymmärtää riittävän ja terveellisen ravinnonsaannin merkityksen. Osaa perata ja valmistaa tavallisimpia suomalaisia ruokakaloja.

Aktiviteetin kuvaus: Vartio tutustuu kalojen ulkonäköön ja kalastukseen. Lisäksi vartio ostaa tai kalastaa itse ruokakalat. Kalat tulee perata ja putsata ja niistä tehdään ruokaa kotikeittiössä. Kaloja ostaessanne muistakaa käyttää WWF:n kalaopasta: <http://wwf.fi/kalaopas/>. Muistakaa varmistaa mahdolliset allergiat etukäteen. Tarvikkeita: kalan perkuuvälineet, kokonaisia kaloja kaupasta, torilta tai itse kalastamalla.

Luotsin tehtävä: Auttaa valmisteluissa. Luotsi voi ottaa yhteyttä esimerkiksi Eräkummeihin (<http://www.erakummi.fi>) ja pyytää heitä auttamaan riistaruan valmistuksessa kokouksessa ja kertomaan riistasta Suomessa.

Viikko 47

MobiMetsä -aktiviteetin loppukeskustelu(noin 15 min). Ottakaa esille paperi, johon ensimmäisellä kerralla kirjoititte metsäalasta mieleen tulevia asioita. Tarpojilta kysytään seuraavaksi mitä kaikkea he ovat oppineet metsien hoidosta ja metsäalan tuotteista. Jokainen pelaaja luettelee vähintään viisi oppimaansa asiaa. Kuinka käsitykset metsäalasta ovat muuttuneet?

Opettelemme uuden tekniikan ja valmistamme esineen:

Aktiviteetin tehtyäni osaan: Uuden ennalta tuntemattoman kädentaidon ja käyttää sitä esineen valmistuksessa.

Aktiviteetin tavoite: Osaan monipuolisesti käyttää puuta käsityömateriaalina. Kokeilen uutta kädentaitoa sekä käytän luovuutta ja ryhmätyötaitoja.

Aktiviteetin kuvaus: Vartio opettelee uuden kädentaidon. Apuna valinnassa voitte käyttää liitteenä olevaa taulukkoa (linkki luston materiaaleihin). Mieti, voitteko hyödyntää valmista työtä majakassa esimerkiksi lavasteiden ja puvustuksen teossa. Tämän aktiviteetin voi toteuttaa myös koko ikäkauden tapaamisessa, ja paikalle voi hankkia useamman eri tekniikan taitajan. Koko ikäkauden tapaaminen voi olla esimerkiksi kädentaitopaja, jossa on mahdollisuus opetella erilaisia tekniikoita ja kukin tarpoja saa valita itseään kiinnostavat vaihtoehdon. Tarvikkeet: välineet ja materiaalit kädentaidon mukaan sekä ohjeet ja ideat.

Tämän aktiviteetin voi toteuttaa myös koko ikäkauden tapaamisessa ja paikalle voi hankkia useamman eri tekniikan taitajan. Koko ikäkauden tapaaminen voi olla esimerkiksi kädentaitopaja, jossa on mahdollisuus opetella erilaisia tekniikoita. Kukin tarpoja saa valita itseään kiinnostavat vaihtoehdot

Luotsin tehtävä: Luotsi koordinoi ja hankkii materiaalit, työohjeet ja pyytää asiantuntijoita, esimerkiksi opettajia, Marttoja tai partiolaisten vanhempia opastamaan tekniikassa. Auttaa järjestelyissä.

Aktiviteetin kesto: 3-4 tuntia

Viikko 48

Luonnonvarojen kestävä kulutus:

Aktiviteetin tehtyäni osaan: Valita ja auttaa vanhempiani valitsemaan kestäviä tuotteita.

Aktiviteetin tavoite: Opin kestävyuden merkityksen omassa kulutustottumuksissani. Opin asioita kestävästä kulutusvalinnoista. Vartiolaiset yhdessä vähentävät muovin käyttöä kulutustuotteena.

Aktiviteetin kuvaus: Vartio tekee esimerkiksi julisteita tai mainoksia kestävästä kulutuksesta ja siitä, miten partiolainen voi tehdä viisaita valintoja. Vartio tutustuu luonnonvarojen kestävään käyttöön.

Kerratkaa ensin vartion kanssa, mitä kestävällä kulutuksella ja tuotteen elinkaarella tarkoitetaan.

Linkkivinkkejä:

<http://wwf.fi/vaikuta-kanssamme/ymparistokasvatus/>

<http://www.peda.net/veraja/rovaniemi/luontokasvatus/keke>

Voitte tutustua myös erilaisiin ympäristömerkkeihin, niiden merkitykseen ja eroihin: www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=182582&lan=fi

Puulla on ainakin kaksi etua verrattuna muoviin: se on kestävämpää, eikä se ole öljypohjaista. Kun ostat FSC- tai PEFC-sertifioidusta puusta valmistettuja kalusteita, voit olla varma, että puu on peräisin kestävällä tavalla hoidetuista metsistä eikä lauhkean tai pohjoisen vyöhykkeen metsistä, joiden biologinen monimuotoisuus on köyhtynyt, tai liiallisesti hyödynnetyistä trooppisista sademetsistä. Suosi paikallisia ympäristömerkittyjä puulajeja, jotka ovat yhtä kestäviä kuin eksoottiset lajit mutta joiden kuljettaminen kuluttaa vähemmän energiaa ja saastuttaa vähemmän. Jos käsittelet puuta, valitse pellavaöljyyn, mehiläisvahaan tai kasvivaahaan perustuvia luonnontuotteita.

Nimetkää esineitä tai asioita kololla joissa käytetään puumateriaaleja. Onko näissä esineissä tai asioissa mitään merkintöjä. Vierailkaa <http://fi.fsc.org> tai www.pefc.fi sivuilla ja selvittäkää mistä metsäsertifioinnissa on kyse.

Voitte tehdä kymmenen muistisäännön listan helpoista asioista, joiden avulla voit tulla vastuullisemmaksi (esim. sammutetaan valot huoneesta lähdetessä, otetaan kauppaan oma kassi mukaan, käydään kirpputorilla, panostetaan kotimaisen ostamiseen, mietitään mitä todella tarvitaan ja mitkä ovat turhakkeita, ostetaan varaosia uuden sijasta.)

Voitte myös selvittää 10 eri tavaran ekologisen selkäreppun, esim. pintamuotipaita vs. kestävä retkeilypaita; luomulihakilo vs. massatuotantolihakilo; lähiruokaperunakilo vs. appelsiinikilo; polkupyörä vs. auto; muovipussi vs. kangaskassi. Linkkejä ekologisen selkäreppun laskemiseen: <http://www.sll.fi/mita-me-temme/kohtuutalous/mips/ekologinen-selkareppu>

Luotsin tehtävä: Auttaa tarvittaessa.

Aktiviteetin kesto: 1-2 tuntia

Viikko 49

Itsenäisyyspäiväviikko, toimintakauden päättäjäiset.

